

Sprawa C-592/19**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

2 sierpnia 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n.º 05 de Barcelona
(Hiszpania)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

15 lipca 2019 r.

Strona skarżąca:

SI

Strona pozwana:

Subdelegación del Gobierno en Barcelona

Przedmiot postępowania głównego

Przedmiotem postępowania głównego jest oddalenie wniosku obywatela państwa trzeciego o przyznanie mu statusu rezydenta długoterminowego ze względu na wcześniejszą karalność.

Przedmiot i podstawa prawna pytania prejudycjalnego

Podstawą złożenia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest art. 267 TFUE.

Przedmiotem wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest w istocie ustalenie, czy dokonana przez Tribunal Supremo wykładnia uregulowania krajowego w zakresie przyznawania statusu rezydenta długoterminowego, zgodnie z którą to wykładnią wcześniejsza karalność jest wystarczającą podstawą odmowy przyznania tego statusu, bez konieczności wzięcia pod uwagę innych okoliczności, jest zgodna z dyrektywą Rady

2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącą statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi, a w szczególności z art. 4 i art. 6 ust. 1 tej dyrektywy.

Pytanie prejudycjalne

Czy art. 4 i art. 6 ust. 1 dyrektywy 2003/109/WE należy interpretować w ten sposób, że wpis w rejestrze karnym, niezależnie od jego charakteru, jest wystarczającą podstawą odmowy przyznania statusu rezydenta długoterminowego, bez konieczności dokonywania oceny okresu zamieszkania i istnienia związków z państwem zamieszkania?

Powołane przepisy prawa Unii

Przepisy prawa Unii

Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (zwana dalej „dyrektywą 2003/109”) – motywy 4, 6 i 8 oraz art. 1, 4, a w szczególności art. 6 ust. 1 i 7

Orzecznictwo Unii

Wyrok z dnia 26 kwietnia 2012 r., Komisja/Niderlandy, C-508/10, EU:C:2012:243, pkt 65, 75

Wyrok z dnia 18 października 2012 r., [Staatssecretaris van Justitie/Mangat Singh, C-502/10, EU:C:2012:636, pkt 44 i 45

Powołane przepisy prawa krajowego

Przepisy prawa krajowego

Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social [ustawa organiczna nr 4/2000 z dnia 11 stycznia 2000 r. o prawach i swobodach cudzoziemców w Hiszpanii oraz o ich integracji społecznej] (zwana dalej „LO 4/2000”): w szczególności art. 32 ust. 1 i 2.

Real Decreto 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la [LO 4/2000] [dekret królewski nr 557/2011 z 20 kwietnia 2011 r., którym ustanowiono rozporządzenie wykonawcze do ustawy organicznej nr 4/2000], zmienionego Ley Orgánica 2/2009 [ustawą organiczną 2/2009] (zwany dalej „RD 557/2011”): art. 149 ust. 1 i art. 149 ust. 2 lit. f) i art. 149 ust. 3

Orzecznictwo krajowe

Wyrok Tribunal Supremo [sądu najwyższego] z dnia 5 lipca 2018 r. (sprawa nr 1150/2018), zgodnie z którym sam fakt wcześniejszej karalności wystarcza dla oddalenia wniosku o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego.

Wyrok Tribunal Constitucional [trybunału konstytucyjnego] nr 201/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. (przytoczonego pośrednio w ww. wyroku sądu najwyższego), w którym dokonano analizy wyważenia różnych okoliczności w przypadku wydalenia ze względu na popełnienia przestępstwa.

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i postępowania głównego

- 1 W dniu 24 września 2017 r. SI, posiadacz zezwolenia na pobyt i pracę, złożył wniosek o przyznanie mu statusu rezydenta długoterminowego. SI jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony i jest zarejestrowany w systemie zabezpieczenia społecznego, do którego uiszczał składki przez 3 lata, 4 miesiące i 12 dni, zgodnie z ewidencją zatrudnienia z dnia 3 stycznia 2018 r.
- 2 W ramach rozpatrywania dokumentacji związanej z wnioskiem o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego Dirección General de Policía (komenda główna policji) wydała negatywne sprawozdanie ze względu na to, że SI został zatrzymany w 2013 r. w Barcelonie za podrabianie dokumentów, bez prowadzenia dalszego dochodzenia w celu ustalenia, czy zatrzymanie to było podstawą do wszczęcia postępowania karnego. Z zaświadczenia wydanego przez Registro Central de Penados (centralny rejestr karny) wynika, że SI został skazany wyrokiem z dnia 17 października 2016 r. jako sprawca przestępstwa fałszerstwa dokumentów publicznych na karę pozbawienia wolności w wymiarze 11 miesięcy za czyny popełnione w 2011 r. Karę pozbawienia wolności zawieszono na okres 2 lat od dnia wydania wyroku, a zatem ostateczne umorzenie kary miało nastąpić w dniu 17 października 2018 r.
- 3 Decyzją z dnia 30 października 2017 r. Subdelegación del Gobierno en Barcelona (delegatura rządu w Barcelonie) odmówiła przyznania statusu rezydenta długoterminowego, o które wystąpił SI, na podstawie uprzedniego negatywnego sprawozdania policji oraz ze względu na wcześniejszą karalność, która może stanowić podstawę do wydalenia zgodnie z art. 57 ust. 2 LO 4/2000. SI złożył odwołanie od tej decyzji, które zostało oddalone w drodze decyzji z dnia 13 marca 2018 r.
- 4 SI wniósł do sądu administracyjnego na tę ostatnią decyzję skargę, w związku z którą złożono niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

Zasadnicze argumenty stron w postępowaniu głównym

- 5 Przed wydaniem wyroku sąd odsyłający wysłuchał stron w przedmiocie możliwości skierowania pytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości

Unii Europejskiej. Przedstawiciele SI nie przedstawili stanowiska w tym względzie, a Subdelegación del Gobierno, strona pozwana, sprzeciwiła się zwróceniu się z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym z tego powodu, że chodzi o już rozstrzygniętą kwestię.

Zwięzłe uzasadnienie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

UREGULOWANIE ZAWARTE W PRAWIE HISZPAŃSKIM

- 6 Artykuł 32 LO 4/2000 stanowi, że uprawnione do uzyskania zezwolenia na pobyt długoterminowy są osoby, które na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy przebywały w Hiszpanii nieprzerwanie przez okres pięciu lat i spełniają warunki ustalone w przepisach rozporządzenia wykonawczego. W tym zakresie zgodnie z art. 149 ust. 2 lit. f) RD 557/2011 do wniosku o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego należy załączyć zaświadczenie z rejestru karnego o niekaralności za przestępstwa przewidziane w hiszpańskim porządku prawnym.

ROZBIEŻNOŚĆ MIĘDZY ORZECZNICTWEM I WYROKIEM SĄDU NAJWYŻSZEGO Z DNIA 5 LIPCA 2018 R. (1150/2018)

- 7 Powyższe przepisy krajowe doprowadziły do sprzecznych ze sobą interpretacji dokonywanych przez sądy hiszpańskie. Zasadniczo, przedstawiono przeciwstawne stanowiska: jedno, o charakterze automatycznym, polegające na zwykłej, prostej odmowie wydania zezwolenia w przypadku wcześniejszej karalności; drugie, o charakterze ocennym, które zakłada zindywidualizowane badanie sytuacji zainteresowanej osoby, co wiąże się z dokonaniem oceny okoliczności faktycznych i orzeczonych wobec niej kar w celu ustalenia, czy w chwili wydawania zezwolenia stanowiły one rzeczywiste, aktualne i wystarczająco poważne zagrożenie dla podstawowych interesów społeczeństwa; zgodnie z trzecim stanowiskiem uznano badanie dotyczące wcześniejszej karalności wnioskodawców za zbędne uznając, że nie istnieje taka podstawa wydania zezwolenia.
- 8 Wyrok Tribunal Supremo (sądu najwyższego) z dnia 5 lipca 2018 r. (1150/2018) dotyczy tej kwestii, a stwierdzono w nim, że sam fakt istnienia jakiegokolwiek wpisu w rejestrze karnym wystarcza dla oddalenia wniosku o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego.
- 9 Tribunal Supremo stwierdził, że fakt, iż art. 149 ust. 2 lit. f) RD 557/2011 zawiera wymóg przedstawienia zaświadczenia z rejestru karnego, w którym widnieją wyroki skazujące za przestępstwa przewidziane w hiszpańskim porządku prawnym, ustanawia warunek braku karalności. Wskazał on, że brak jest spójności w przyjęciu, iż dla wydania zezwolenia na pobyt czasowy wymaga się braku karalności, a dla wydania dużo bardziej korzystnego zezwolenia spełnienie tego warunku nie ma znaczenia. Uznał on przy tym, że wykładnia taka nie jest sprzeczna z dyrektywą 2003/109 i stwierdził, że obywatele państw trzecich, którzy chcieliby uzyskać i zachować status rezydenta długoterminowego, nie

powinni stanowić zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, a do takich okoliczności można zaliczyć wcześniejszą karalność. Tribunal Supremo zauważył, opierając się na orzecznictwie Tribunal Constitucional i brzmieniu przepisów w zakresie wydalenia rezydentów długoterminowych, że chociaż w tym ostatnim przypadku konieczne jest dokonanie oceny szeregu okoliczności, dokonanie takiej oceny nie jest wyraźnie wymagane w przypadku udzielenia zezwolenia na pobyt dla rezydenta długoterminowego i stwierdził, iż za proporcjonalne należy uznać zastosowanie ostrzejszych warunków i wymogów niezbędnych dla otrzymania statusu rezydenta długoterminowego, niż w przypadku wydalenia cudzoziemca, który już ten status posiadał.

UWAGI SĄDU ODSYŁAJĄCEGO

- 10 Sąd odsyłający stoi na stanowisku, że ma miejsce wyraźna sprzeczność pomiędzy dyrektywą 2003/109 a uregulowaniem hiszpańskim, co zostało podkreślone w wykładni tych przepisów dokonanej przez Tribunal Supremo w wyżej wspomnianym wyroku nr 1150/2018.
- 11 Zdaniem sądu odsyłającego w wyroku Tribunal Supremo 1150/2018 przyznano zwiększoną ochronę rezydentom długoterminowym, ale nie osobom ubiegającym się o status rezydenta długoterminowego, pomijając fakt, że głównym kryterium przyznania statusu rezydenta długoterminowego powinno być zamieszkanie, jak wskazano w motywie 6 dyrektywy 2003/109. Chociaż art. 6 tej dyrektywy reguluje możliwość odmowy przyznania takiego statusu ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, wskazuje on również, że w tym celu państwo członkowskie powinno uwzględnić powagę i rodzaj przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu lub bezpieczeństwu publicznemu, lub też zagrożenie, jakie stanowi dana osoba, jednocześnie uwzględniając należyte czas zamieszkania i istnienie związków z państwem zamieszkania.
- 12 Jednakże wykładnia dokonana przez Tribunal Supremo nie uwzględnia pierwszeństwa, jakie w dyrektywie przyznano faktowi zamieszkania i ustanawia kryterium wyłączające: jakkolwiek wpis w rejestrze karnym bez względu na powagę przestępstwa i bez dokonania oceny innych okoliczności osobistych związanych z wnioskodawcą, chociaż ocena ta jest wymagana na podstawie art. 6 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2003/109, wiąże się nieuchronnie z odrzuceniem wniosku o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego.
- 13 Sąd odsyłający uważa w związku z tym, że jeżeli przepisy państwowe są stosowane zgodnie z ich wykładnią dokonaną w wyroku Tribunal Supremo 1150/2018, nie można dokonać żadnej oceny sytuacji osobistej i więzi zawodowych wnioskodawcy, stanu wykonania kary (zawieszanej lub darowanej), popełnionego przestępstwa lub innych okoliczności, dopóki wpis nie zostanie usunięty z rejestru karnego.

14